

มาตรา 427

- “บทบัญญัติในมาตราทั้งสองก่อนนั้น
ท่านให้ใช้บังคับแก่ตัวการและตัวแทน
ด้วย โดยอนุโลม”
- ถ้าใช้มาตรา 427 และ 426 โดย
อนุโลมก็จะมีผล

- ตัวการต้องร่วมรับผิดชอบกับตัวแทนใน
ผลแห่งละเมิด
- ซึ่งตัวแทนได้กระทำไปในการที่
มอบหมายให้ทำแทนนั้น

2

- และ ตัวการซึ่งได้ใช้กำลังใหม่
ทดแทนให้แก่บุคคลภายนอกเพื่อ
ละเมิดอันตัวแทนได้ทำนั้น
- ชอบที่จะได้ชดใช้จากตัวแทนนั้น

3

สัญญาตัวแทน

- มาตรา 797
- อันว่าสัญญาตัวแทนนั้น คือสัญญาซึ่งให้บุคคลคนหนึ่งเรียกว่าตัวแทน มีอำนาจทำการแทนบุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่าตัวการ และตกลงจะทำการดั่งนั้น

4

- อันความเป็นตัวแทนนั้นจะเป็นโดยแต่งตั้งแสดงออกชัดหรือโดยปริยายก็ย่อมได้

5

คำพิพากษาฎีกาที่ 5751/2544

➤ รถไฟตกราง ต้องจัดพาคนไปถึงที่หมาย
ให้รถบัสนคนแทน เกิดอุบัติเหตุ การ
รถไฟต้องรับผิดชอบ

- การรถไฟฯไม่สามารถส่งผู้โดยสารต่อไปได้ เพราะมีรถไฟตกราง
- การรถไฟฯย่อมมีหน้าที่จัดหาพาหนะ 6

อื่นขนส่งผู้โดยสารไปให้ถึงจุดหมาย
ปลายทาง

- อันเป็นการรับขนคนโดยสารตาม
มาตรา 608 , 609
- และ พรบ.การรถไฟฯ 7

- จ้างรถยนต์นำผู้โดยสารจากสถานีหนึ่งไป
ส่งอีกสถานีหนึ่ง
- นิติสัมพันธ์ระหว่างการรถไฟฯกับเจ้าของ
รถยนต์โดยสาร
- จึงอยู่ในฐานะตัวการตัวแทนตามมาตรา

797

8

ตัวการ

- คือ บุคคลซึ่งมอบอำนาจหรือ
มอบหมายให้บุคคลอีกคนหนึ่งทำ
กิจการแทนตน

9

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3399/2558

➤ นำเรือไปบรรทุกสินค้าแทนคนอื่น
เป็นตัวแทน ตัวการต้องรับผิดชอบ

- จำเลยที่ 2 ใช้จำเลยที่ 1 นำเรือไปรับจ้างบรรทุกสินค้าแทนจำเลยที่ 2
- จำเลยที่ 1 ตกลงทำกิจการนั้น

10

- ถือได้ว่าจำเลยที่ 1 เป็นตัวแทน
- จำเลยที่ 2 ต้องร่วมรับผิดชอบในผลละเมิดที่จำเลยที่ 1 ขับเรือทำให้บุตรโอรสก็ตาย

11

คำพิพากษาฎีกาที่ 7200/2558

➤ พนักงานรักษาความปลอดภัยเป็น ตัวแทนของห้าง

- ศูนย์การค้าจัดให้มีบริการรักษาความปลอดภัยดูแลรถเข้านรถออก
- โดยจ้างบริษัทรักษาความปลอดภัย

12

- พนักงานรักษาความปลอดภัยเป็นลูกจ้างของบริษัทรับเหมาดูแลรักษาความปลอดภัย
- และขณะเดียวกันก็อาจจะอยู่ในฐานะเป็นตัวแทนของเจ้าของศูนย์การค้าด้วย

13

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 12849/58

➤ รปภ.ดูแลลูกค้ารับเป็นตัวแทนและ
ลูกจ้างของห้าง

- จำเลยที่ 2 เจ้าของอาคารศูนย์การค้า
จัดให้มี รปภ. ของจำเลยที่ 1 คอยดูแล
รักษาความปลอดภัยอาคารศูนย์การค้า

14

- ย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้มาใช้บริการที่อาคาร
ศูนย์การค้าเข้าใจว่า

- จำเลยที่ 2 มอบหมายให้จำเลยที่ 1 เป็น
ตัวแทนดูแลรักษาความปลอดภัยให้แก่
ลูกค้า

15

- พุทธิการณ์ของบริษัท น. กับจำเลยที่ 2 ซึ่งประกอบการค้าร่วมกัน
- ย่อมถือได้ว่า บริษัท น. กับจำเลยที่ 2 เป็นตัวการด้วยกันในการทำสัญญาว่าจ้างจำเลยที่ 1 รักษาความปลอดภัยอาคารศูนย์การค้า

16

- เมื่อรถยนต์ที่โจทก์รับประกันภัยสูญหาย
- เพราะความประมาทเลินเล่อของลูกจ้างของจำเลยที่ 1 จำเลยที่ 2
- จึงต้องร่วมรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ผู้รับประกันภัย (เทียบฎ. 3126/2555, 3251/2559)

17

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4622/2557

➤ ใช้ให้จุดพลุเป็นตัวแทนของเจ้าของงาน

- จำเลยที่ 2 เป็นผู้จัดงานเลี้ยงฉลองเทศกาลปีใหม่ขึ้นที่บ้านของตนเอง
- การจุดพลุเป็นพิธีการส่วนหนึ่งของการจัดงาน

18

- การที่จำเลยที่ 2 ใช้ให้จำเลยที่ 1 ทำการจุดพลุอันเป็นสัญญาณเริ่มต้นเปิดงาน
- ต้องถือว่าจำเลยที่ 1 เป็นตัวแทนของจำเลยที่ 2 ในการจุดพลุเปิดงานเลี้ยงฉลองเทศกาลปีใหม่ที่จำเลยที่ 2 ให้มีขึ้น

19

- เมื่อจำเลยที่ 1 ทำการจุดพลุโดยประมาท
- เป็นเหตุให้เกิดเพลิงไหม้ทรัพย์สินของโจทก์ร่วมทั้งสองเสียหาย
- อันเป็นการกระทำละเมิดต่อโจทก์ร่วมทั้งสอง

20

- จำเลยที่ 2 ในฐานะตัวการย่อมต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1
- ในผลแห่งละเมิดที่จำเลยที่ 1 ได้กระทำไปตามคำสั่งที่จำเลยที่ 2 ใช้ให้กระทำแทนจำเลยที่ 1 ตาม ป.พ.พ. มาตรา 425 ประกอบมาตรา 427

21

- การมอบหมายให้ไปจุดพลุนี้ไม่ได้ให้ไปทำกิจการอะไรกับบุคคลที่ 3
- แต่การจุดพลุทำให้เกิดเพลิงไหม้ทรัพย์สินของคนอื่นเสียหาย
- ผู้จัดงานจึงอยู่ในฐานะตัวการต้องร่วมรับผิดชอบคนจุดพลุในผลละเมิดที่เกิดขึ้น

22

- ซึ่งเป็นการขยายขอบเขตของการเป็นตัวแทนในความหมายของวิชาละเมิด ซึ่งกว้างกว่าตัวการตัวแทนในการทำนิติกรรมสัญญา

23

ตัวแทน

- คือ บุคคลซึ่งมีอำนาจทำการแทน
ตัวการตามสัญญาหรือตามที่
มอบหมาย
- การแต่งตั้งตัวแทนอาจแต่งตั้งโดยการ
แสดงออกโดยชัดหรือโดยปริยายก็ได้

24

- เป็นตัวแทนชัด หรือตัวแทนที่ตัวการให้
สัตยาบันแล้วก็ได้
- ตัวแทนอาจจะเป็นตัวแทนเฉพาะการ
หรือตัวแทนทั่วไปตามที่บัญญัติไว้ใน
มาตรา 801

25

คำพิพากษาฎีกาที่ 5106/60

➤ ทำงานจนกระเบื้องเป็นการทำแทน
เป็นตัวแทน

- พฤติการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ของจำเลยที่ 1 ก็ยังอยู่ในอำนาจสั่งการหรือควบคุมดูแลของจำเลยที่ 3

26

- สัญญาว่าจ้างขนส่งกระเบื้องดังกล่าว
- จึงไม่ใช่กรณีที่จำเลยที่ 1 รับเอาการงานของจำเลยที่ 3 ไปทำโดยเด็ดขาดและอิสระ
- ดังนั้น ในส่วนที่จำเลยที่ 1 ทำแทนนั้น

27

- ย่อมถือว่าจำเลยที่ 1 เป็นตัวแทนของจำเลยที่ 3
- เข้าลักษณะสัญญาตัวแทนด้วยสัญญาว่าจ้างขนส่งกระเบื้องดังกล่าว

28

- จึงมีทั้งสัญญาจ้างทำของและสัญญาตัวแทนรวมอยู่ในสัญญาเดียวกัน
- จำเลยที่ 3 ต้องร่วมรับผิดชอบในการกระทำละเมิดของจำเลยที่ 1 ตามมาตรา 427

29

คำพิพากษาฎีกาที่ 4861/2555

➤ รถแท็กซี่มีชื่อของสหกรณ์ข้างรถ เป็น
ตัวแทนของสหกรณ์

- รถแท็กซี่คันเกิดเหตุมีชื่อและหมายเลขโทรศัพท์ของจำเลยที่ 2 อยู่ข้างรถ

30

- การที่จำเลยที่ 1 นำรถดังกล่าวออกรับผู้โดยสาร
- ย่อมเป็นการแสดงออกต่อโจทก์ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกผู้สุจริตว่าจำเลยที่ 1 เป็นตัวแทนเชิดของจำเลยที่ 2

31

canva.com

- เจ้าของรถในการรับจ้างบรรทุกผู้โดยสาร
- จำเลยที่ 2 จึงต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ในผลแห่งละเมิดตาม มาตรา 427 , 821

32

นายงานกับคนงาน

- ผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา
- นายงานหรือผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งการหรือมอบหมายงานให้คนงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาได้ตามอำนาจหน้าที่ของบุคคลแต่ละคน

33

- ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชา
กับผู้ใต้บังคับบัญชาในหน่วยงานของ
รัฐนั้นต้องเป็นไปตามกฎหมายหรือ
ระเบียบแบบแผน
- ไม่ใช่เกิดจากนิติกรรมสัญญา

34

- จึงมิใช่ตัวการตัวแทนซึ่งกันและ
กัน
- ผู้บังคับบัญชาจึงไม่ต้องร่วมรับ
ผิดละเมิดของผู้ใต้บังคับบัญชา

35

กิจการที่มอบหมาย

- ต้องดูกิจการที่มอบหมายให้ทำแทนว่าเป็นกิจการที่มีเจตนาหรือวัตถุประสงค์ที่มุ่งให้ไปทำกับบุคคลที่สามหรือไม่

36

- มุ่งให้ทำกับบุคคลที่สาม = ตัวการตัวแทน
- ไม่มุ่งทำกับบุคคลที่สาม = การใช้หรือวานกัน
- กิจการที่ให้ไปติดต่อกับบุคคลที่สามนั้นไม่เฉพาะแต่การทำนิติกรรมสัญญาเท่านั้น

37

- เช่น การมอบอำนาจให้ร้องทุกข์หรือฟ้องอาญา (ฉ. 870/2503)

38

ขอบอำนาจของตัวแทน

- มาตรา 820 “ตัวการย่อมมีความผูกพันต่อบุคคลภายนอกในกิจการทั้งหลาย อันตัวแทนหรือตัวแทนช่วงได้ทำไปภายในขอบอำนาจแห่งฐานตัวแทน”

39

- มาตรา 823 “ถ้าตัวแทนกระทำการอันใดอันหนึ่งโดยปราศจากอำนาจก็ดี หรือทำนอกเหนือขอบอำนาจก็ดี ท่านว่าย่อมไม่ผูกพันตัวการ เว้นแต่ตัวการจะให้สัตยาบันแก่การนั้น”

40

ตัวแทนไม่ต้องรับผิดชอบในการกระทำของตัวการ

- การร่วมรับผิดชอบในการทำละเมิดนี้มีแต่ให้ตัวการร่วมรับผิดชอบในการทำละเมิดของตัวแทนตามมาตรา 427 เท่านั้น
- ไม่มีกฎหมายบัญญัติให้ตัวแทนต้องร่วมรับผิดชอบในการทำละเมิดของตัวการหรือลูกจ้างของตัวการด้วย

41

- มาตรา 824 เรื่องการที่ตัวแทนรับผิดชอบตัวการซึ่งอยู่ต่างประเทศนั้น เป็นเรื่องให้รับผิดชอบตามสัญญาที่ทำแทนตัวการเท่านั้น ไม่ใช่ให้รับผิดชอบในการทำละเมิดของตัวการ หรือของลูกจ้างของตัวการ

42

สิทธิไล่เบียด

- เมื่อตัวแทนทำละเมิดและตัวการใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายแล้ว ย่อมมีสิทธิได้รับชดเชยคืนจากตัวแทน
- อันเป็นไปตามหลักเกณฑ์เดียวกับกรณีนายจ้างไล่เบียดลูกจ้างตามมาตรา 427 , 426

43

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4466/2554

➤ ประกันไม่ได้ระบุชื่อ ใครจับก็ได้
คนจับถือว่าเป็นตัวแทนของผู้ประกัน

- เจอใจข้อบังคับตามกฎหมาย
ประกันภัยซึ่งกำหนดไว้สำหรับการ
คุ้มครองความรับผิดของผู้ขับขี่

44

- ว่า บริษัทจะถือว่าบุคคลใดซึ่งขับขี่
รถยนต์
- โดยได้รับความยินยอมจากผู้เอา
ประกันภัยเสมือนหนึ่งเป็นผู้เอา
ประกันภัยเอง

45

- ซึ่งหมายความว่านอกจากความรับผิดชอบ
ในกรณีที่คุณเอาประกันภัยทำละเมิดต่อ
ผู้อื่นแล้ว
- จำเลยที่ ๓ ยังยอมรับผิดในกรณีที่คุณเอา
ประกันภัยมิได้เป็นผู้ทำละเมิด

46

- แต่ผู้อื่นเป็นผู้ทำละเมิดโดยผู้นั้นได้ขับ
รถยนต์คันที่จำเลยที่ 3 รับประกันภัยไว้
โดยความยินยอมของคุณเอาประกันภัย
- เมื่อจำเลยที่ 1 ขับรถยนต์บรรทุกคันที่
จำเลยที่ 3 รับประกันภัยไว้

47

- โดยความยินยอมของผู้เอาประกันภัย
- จำเลยที่ 3 จึงต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 2 ในการที่จำเลยที่ 1 ได้กระทำละเมิดต่อโจทก์ตามกรรมธรรม์ประกันภัย

48

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5896/2558

➤ มีข้อสัญญาห้ามให้คนอื่นขับขี่ แต่มีการเอาไปขับขี่ ก็ยังถือว่าเป็นตัวแทน

- สัญญาเช่าข้อ 7 ระบุว่า สมาชิกต้องไม่นำรถยนต์ไปให้ผู้อื่นขับขี่เป็นอันตราย
- แสดงว่าจำเลยที่ 2 ทราบแต่แรกว่าไม่สามารถนำรถของตนให้ผู้อื่นหรือจำเลยที่ 1 เช่า

49

- สัญญาดังกล่าวนี้จึงเป็นการทำขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการนำรถออกรับจ้างเท่านั้น
- เมื่อจำเลยร่วมที่ 2 กับจำเลยที่ 3 ทำสัญญายอมผูกพันให้จำเลยร่วมที่ 2 ใช้อัยตราหรือเครื่องหมาย

50

- และคำว่า “สหกรณ์แท็กซี่รวมมิตร จก” ไว้ที่ด้านข้างของรถแท็กซี่
- เพื่อออกแผ่นรับผู้โดยสารในนามของจำเลยที่ 2 โดยเปิดเผย
- จำเลยร่วมที่ 2 เป็นสมาชิกของจำเลยที่ 2

51

- การนำรถแท็กซี่เข้าร่วมเป็นกิจการและ
ตรงตามวัตถุประสงค์ของจำเลยที่ 2
- จำเลยที่ 2 จึงได้ผลประโยชน์จากการที่
จำเลยที่ 1 ขับรถแท็กซี่ที่มีตราของจำเลยที่
2 ออกแล่นรับจ้าง

52

- จำเลยร่วมที่ 2 เจ้าของรถยนต์ต้องได้รับ
ผลประโยชน์ร่วมกับจำเลยที่ 2 ได้ชี้ให้
จำเลยที่ 1 เป็นตัวแทน
- จำเลยร่วมที่ 2 และจำเลยที่ 2 จึงต้องร่วม
รับผิดชอบผลแห่งการกระทำละเมิดของ
จำเลยที่ 1 ด้วยเช่นกัน

53

คำพิพากษาศฎีกาที่ 6610/2558

➤ ให้ขนส่งสินค้า เป็นตัวแทน

- โจทก์ฟ้องจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 สืบ
เนื่องจากจำเลยที่ 2 เป็นผู้ขนส่งสินค้า
ของผู้เอาประกันภัยแทนจำเลยที่ 1

54

- ซึ่งจำเลยที่ 2 โดยจำเลยที่ 3 และที่ 4
มอบหมายให้จำเลยที่ 5 ขับรถบรรทุก
ขนส่งสินค้าให้ผู้เอาประกันภัย
- และด้วยความประมาทของจำเลยที่ 5 เป็น
เหตุให้สินค้าของผู้เอาประกันภัยได้รับ
ความเสียหาย

55

- ความรับผิดชอบของจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 จึงเป็น
ความรับผิดชอบในเหตุแห่งละเมิด
- เมื่อโจทก์รับช่วงสิทธิของผู้เอาประกันภัย
มาฟ้องเรียกร้อง
- จึงต้องพิจารณาจากสิทธิของผู้เอา
ประกันภัยที่มีต่อจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4

56

- แม้จำเลยที่ 1 จะมีสัญญารับส่งสินค้าตามเอกสาร
หมาย จ. 9 ที่มีข้อจำกัดความรับผิดชอบระหว่างผู้เอา
ประกันภัยกับจำเลยที่ 1
- แต่ระหว่างผู้เอาประกันภัยกับจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4
ไม่ได้มีข้อสัญญารับส่งสินค้าต่อกัน
- จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 จึงไม่อาจยกเอาสัญญาดังกล่าวขึ้น
ต่อสู้กับผู้เอาประกันภัยได้

57

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7200/2558

➤ ให้คนอื่นเอารถบรรทุกไป
ประกอบการขนส่งเป็นตัวแทน

- จำเลยที่ 3 เป็นเจ้าของรถบรรทุก และจำเลยที่ 4 เป็นเจ้าของรถบรรทุกกึ่งพ่วง
- โดยจำเลยที่ 3 และที่ 4 ได้รับอนุญาตเป็นผู้ประกอบการขนส่งรถบรรทุกคันดังกล่าว

58

- แม้จำเลยที่ 3 และที่ 4 จะให้จำเลยที่ 2 เช่ารถบรรทุกดังกล่าวไปก็เป็นเรื่องกรรมสิทธิ์ของรถเท่านั้น
- จำเลยที่ 3 และที่ 4 หาได้บอกเลิกการประกอบการขนส่งที่เป็นสิทธิเฉพาะตัวของจำเลยที่ 3 และที่ 4 แก่ทางราชการไม่

59

- กลับยอมให้จำเลยที่ 2 นำรถบรรทุกคันเกิดเหตุดังกล่าว
- ไปใช้ประกอบการขนส่งโดยให้จำเลยที่ 1 ลูกจ้างของจำเลยที่ 2 เป็นคนขับในวันเกิดเหตุ

60

- พฤติการณ์ดังกล่าวถือว่าจำเลยที่ 3 และที่ 4 กับจำเลยที่ 2 ร่วมกันประกอบการขนส่ง
- ฉะนั้นเมื่อจำเลยที่ 1 ขับรถบรรทุกคันเกิดเหตุไปกระทำละเมิดอันต้องรับผิดชอบให้โจทก์ทั้งสองภายในขอบอำนาจแห่งฐานะตัวแทนเช่นนี้

61

- จำเลยที่ 3 และที่ 4 ซึ่งเป็นตัวการ
- จึงต้องร่วมรับผิดชอบในผลแห่งละเมิดซึ่งจำเลยที่ 1 กระทำไปนั้นตาม ป.พ.พ. มาตรา 427,820

62

การรับผิดชอบ
ในการกระทำของผู้
รับจ้าง

63

การรับผิดชอบในการกระทำของผู้รับจ้าง

- มาตรา 428 “ผู้ว่าจ้างทำของไม่ต้องรับผิดชอบเพื่อความเสียหายอันผู้รับจ้างได้ก่อให้เกิดขึ้นแก่บุคคลภายนอกในระหว่างการทำงานที่ว่าจ้าง

64

- เว้นแต่ผู้ว่าจ้างจะเป็นผู้ผิดในส่วนงานที่สั่งให้ทำ หรือในคำสั่งที่ตนให้ไว้หรือในการเลือกหาผู้รับจ้าง”

65

กรณีให้ผู้ว่าจ้างรับผิดชอบ

- มาตรา 428 ผู้ว่าจ้างทำของไม่ต้องรับผิดชอบ
เพื่อความปลอดภัย อันผู้รับจ้างได้
ก่อให้เกิดขึ้นแก่บุคคลภายนอกในระหว่าง
การทำงานที่ว่าจ้าง
- เพราะผู้ว่าจ้างไม่มีอำนาจบังคับบัญชา

66

- ข้อยกเว้น 3 กรณีที่กำหนดให้ผู้ว่าจ้างต้อง
รับผิดชอบ
- หากไม่เข้าข้อยกเว้น
- ผู้เสียหายมีหน้าที่นำสืบให้ได้ความว่าผู้ว่า
จ้างเป็นผู้ผิดตามมาตรา 428 (ฎ.162/2544)

67

- ตามมาตรานี้เป็นเรื่องผู้ว่าจ้างต้องรับผิดชอบเป็นผู้ทำละเมิดเอง
- ไม่ใช่ให้รับผิดชอบกับผู้รับจ้าง แต่ถ้าผู้รับจ้างทำละเมิดด้วยก็อาจเป็นความผิดร่วมกัน หรือต่างทำละเมิดแล้วแต่กรณีตามมาตรา 432

68

1. รับผิดชอบเพราะการงานที่สั่งให้ทำ

- เช่น สั่งให้ขุดดินของคนอื่นมาถมในที่ดินของตน
- หรือจ้างสร้างบ้านรุกล้ำที่ดินของบุคคลอื่น

69

คำพิพากษาฎีกาที่ 457/2514

➤ สั่งให้ก่อสร้างตามสัญญาเท่านั้น ไม่ได้ออก
คำสั่งเกี่ยวกับการก่อสร้าง ไม่ต้องรับผิดชอบ
ดอกเบี้ย

- คำสั่งของจำเลยผู้ว่าจ้างที่สั่ง ส. ผู้รับจ้างว่า ให้ทำการก่อสร้างอาคารไปตามแบบแปลนี้ จำเลยได้ยื่นไว้ต่อเทศบาล

70

- และเทศบาลได้อนุญาตแล้ว เป็นคำสั่ง คำสั่งให้ปฏิบัติตามสัญญาจ้างเหมา
- ระหว่างจำเลยผู้ว่าจ้างกับ ส. ผู้รับจ้าง ไม่เป็นคำสั่งเกี่ยวกับการทำการ ก่อสร้างอาคารของ ส. ผู้รับจ้าง

71

- ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าจำเลยเป็นผู้สั่งให้ ส. ตอกเสาเข็มด้วยเครื่องจักร
- อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์
- การตอกเสาเข็มจึงเป็นการกระทำของ ส. ผู้รับจ้างเอง
- จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ 72

2. รับผิดชอบเพราะคำสั่งที่ตนให้ไว้

- เช่น สั่งให้คนช่วยบรรดแท็กซี่ขับด้วยความเร็วสูงเพื่อให้ทันเครื่องบิน
- ทำให้รถแท็กซี่เสียหลักชนบุคคลอื่น

- คำสั่งนี้ไม่ใช่คำสั่งบังคับบัญชาแบบ
ถูกจ้างหรือคำสั่งตามสัญญาแบบ
ตัวแทน

- แต่เป็นคำสั่งแบบแนะนำ ชี้แนะ

74

3. รับผิดชอบเพราะการเลือกหาผู้รับจ้าง

- เช่น การจ้างคนไม่ดี หรือไม่มี
ความสามารถ

- จ้างเขาสร้างอาคารสูงๆ ทั้งๆที่ผู้
รับจ้างก่อสร้างได้เฉพาะห้องแถว
ธรรมดาเพียงชั้นสองชั้น

75

- แต่ไปจ้างให้เขาสร้างคอนโดมิเนียม
สูง 20 -30 ชั้น
- ถือว่าผู้ว่าจ้างมีส่วนผิดในการเลือกหา
ผู้รับจ้าง

76

สิทธิไล่เบียด

- ความรับผิดชอบของผู้ว่าจ้างตามมาตรานี้
ไม่ใช่ความรับผิดชอบเพื่อการละเมิดของ
บุคคลอื่นดังถูกจ้างกับตัวแทน
- แต่ตามมาตรานี้เป็นเรื่องที่ผู้ว่าจ้าง
ต้องรับผิดชอบเพราะเป็นผู้ละเมิดเสียเอง

77

- ส่วนผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบด้วยหรือไม่ก็อยู่ที่ว่าการกระทำของผู้รับจ้างเป็นละเมิดหรือไม่
- หากเป็นละเมิดก็อาจต้องร่วมรับผิดชอบหรือต่างคนต่างรับผิดชอบ

78

คำพิพากษาฎีกาที่ 7086/2552

- โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยกับผู้รับเหมา ร่วมกันทำละเมิด
- แต่การเป็นผู้รับเหมาอาจเป็นผู้รับจ้างทำของ หรือเป็นลูกจ้างจำเลยที่จำเลยจ้างแรงงานก็ได้⁷⁹

- โจทก์มิได้บรรยายฟ้องว่าจำเลยเป็นผู้ว่าจ้างให้ผู้รับเหมาทำการตอกเสาเข็ม อันเป็นลักษณะของการจ้างทำของ
- และตามคำให้การของจำเลยก็มิได้ให้การว่า จำเลยเป็นผู้ว่าจ้างทำของ

80

- แต่เป็นคำให้การยอมรับว่าจำเลยเป็นผู้ตอกเสาเข็ม ตามคำฟ้องและคำให้การ
 - ประเด็นแห่งคดีจึงมีเพียงว่าจำเลยเป็นผู้กระทำละเมิดหรือไม่เท่านั้น
 - ไม่มีประเด็นว่าจำเลยเป็นผู้ว่าจ้างทำของตาม
- ป.พ.พ. มาตรา 428

81

- ที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าจำเลยเป็นผู้ว่าจ้างทำของไม่ต้องรับผิดชอบตามมาตรา 428 เป็นการวินิจฉัยนอกประเด็นแห่ง
- คดีจึงไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 87, 142, 177 วรรคสอง

82

คำพิพากษาศฎีกาที่ 2835/2552

- จำเลยที่ 1 เป็นผู้ว่าจ้าง ท. ให้รับเหมาก่อสร้างบ้านโดยจำเลยที่ 2 เป็นคนมาติดต่อรับเงินค่าจ้างจากจำเลยที่ 1

83

- จำเลยที่ 1 และที่ 2 มีสิทธิที่จะบอกกล่าวให้ ท. ทำงานตรงไหนก็ได้ตามที่ต้องการ
- จำเลยที่ 2 เป็นผู้สั่งให้ ท. เปลี่ยนแปลงขนาดเสาเข็มที่มีขนาดใหญ่ขึ้น ราคาแพงกว่าเดิม

84

- และเป็นคนเอาเงินให้ ท. ไปซื้อ
- จึงฟังได้ว่า จำเลยที่ 2 เป็นตัวแทนของจำเลยที่ 1
- ซึ่งจำเลยที่ 1 ต้องรับผิดชอบในการกระทำของตัวแทน

85

- ดังนั้น แม่ ท. จะเป็นผู้ดำเนินการตอกเสาเข็ม แต่จำเลยที่ 1 ก็มีส่วนผิดในส่วนการงานที่สั่งให้ทำ
- และการที่ ท. ไม่ได้เรียนวิชาช่างมาโดยตรง เพื่รับเหมางานก่อสร้างให้จำเลยที่ 1 เป็นงานแรก

86

- ก็เกิดเหตุทำให้บ้านของโจทก์ทั้งสองเกิด รอยร้าว เสียหาย
- แสดงว่า ท. เป็นผู้ขาดความรู้ความสามารถ
- การที่จำเลยที่ 1 ว่าจ้างให้ ท. เป็นผู้รับเหมาก่อสร้าง

87

- ถือว่าเป็นความผิดของจำเลยที่ 1 ในการเลือกหาผู้รับจ้างมาก่อสร้างด้วย
- ทั้งเมื่อจำเลยที่ 1 ถูกฟ้องเป็นคดีอาญา จำเลยที่ 1 ก็ให้การรับสารภาพ

88

- ถือได้ว่าจำเลยที่ 1 กระทำละเมิดต่อโจทก์ทั้งสอง
- และแม้โจทก์ทั้งสองจะมีได้ฟ้อง ท. ก็ไม่เป็นเหตุให้จำเลยที่ 1 พ้นความรับผิดชอบ

89

คำพิพากษาฎีกาที่ 390/2550

- จำเลยซึ่งเป็นผู้ว่าจ้างเป็นผู้กำหนดวิธีการให้ผู้รับจ้างตัดต้นไม้
- และให้คนควบคุมดูแลการตัดต้นไม้

ตลอดเวลา

90

- แต่ในวันที่มีการตัดต้นไม้และทำให้ไม้ล้มพาดสายไฟฟ้าแรงสูงในที่ดินของโจทก์ขาด
- ก่อให้เกิดความเสียหายกลับไม่มีผู้ใดควบคุม

91

- การที่ผู้รับจ้างไม่มีความรู้ความชำนาญในการตัดต้นไม้ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่สิ่งก่อสร้างข้างเคียง
- หรือไม่ยอมทำตามวิธีการที่ถูกต้อง
- ถือได้ว่าจำเลยเป็นผู้ผิดในส่วนการทำงานที่สั่งให้ทำ

92

- หรือในคำสั่งที่ให้ไว้ หรือในการเลือกหาผู้รับจ้าง
- จำเลยจึงต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 428

93

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2077/2542

- จำเลยที่ 1 เป็นผู้ว่าจ้างให้จำเลยที่ 2 และที่ 3 ก่อสร้างตึก
- ซึ่งอยู่ติดกับอาคารพิพาทของโจทก์

94

- จำเลยที่ 1 เป็นผู้ว่าจ้างให้จำเลยที่ 2 และที่ 3 ก่อสร้างตึก
- ซึ่งอยู่ติดกับอาคารพิพาทของโจทก์
- และตาม สัญญารับจ้างเหมางานการก่อสร้างระหว่างจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 2

95

- และสัญญาจ้างเหมาก่อสร้างระหว่าง
จำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 3 ได้ระบุไว้ชัด
- แจ้งว่าการก่อสร้างของจำเลยที่ 2 และ
ที่ 3 จะต้องกระทำตามคำสั่งของจำเลย
ที่ 1 ตามข้อบังคับในสัญญา ดังกล่าว

96

- หากจำเลยที่ 2 และที่ 3 ไม่ปฏิบัติตาม
จำเลยที่ 1 มีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้
- เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในระหว่าง
การก่อสร้างจำเลยที่ 1 ได้ไป
ควบคุมดูแลการก่อสร้าง ตลอดเวลา

97

- และมีข้อสัญญาให้จำเลยที่ 1 บอกเลิกสัญญาได้หากจำเลยที่ 2 และที่ 3 ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของจำเลยที่ 1 เช่นนี้
- ย่อมถือได้ว่า จำเลยที่ 1 เป็นผู้ผิดในส่วนงานที่สั่งให้ทำ หรือคำสั่งที่ตนให้ไว้

98

- หรือในการเลือกหาผู้รับจ้างตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 428 ตาม ป.พ.พ.
- เมื่อการก่อสร้างอาคารของจำเลยที่ 2 และที่ 3 ก่อให้เกิดความเสียหายแก่อาคารของโจทก์

99

- ลำดับที่ 1 จึงต้องร่วมรับผิดชอบในความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

100

Case Study

- ให้นักศึกษาข้อตกลงการเป็นพนักงาน **Food rider** ของ
- **Grab, Food Panda, LineMan, Get** ว่า
- เมื่อลูกค้าใช้ **app** สั่งให้ไปซื้ออาหาร บุคคลที่รับคำสั่งจะขับจักรยานยนต์ที่มีเครื่องหมาย

101

**Grab Food, Food Panda,
Lineman, Get, Lalamove** และยังได้
เลือกที่มีตราเครื่องหมายดังกล่าวด้วย

- ให้พิจารณา นิติสัมพันธ์ระหว่าง ผู้ซื้อ กับ
Rider และ **Rider** กับ บริษัทดังกล่าว เป็น
สัญญาแบบใด

102

- หาก **Rider** ได้รับคำสั่งให้ไปซื้ออาหารจาก
นาย ก แล้วขับจักรยานยนต์ของนาย ข
ขณะจะไปรับอาหารให้นาย ก
- ท่านเห็นว่า บุคคลใดจะต้องร่วมรับผิดชอบใน
ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับรถของนาย ข ให้
อธิบาย

103